

gjentage sig, vilde Thinget faae det Samme at se fra min Side.

Ordføreren: (S. A. Hansen) Jeg pleier ikke at opholde Thinget ved at svare paa, hvad der fremkommer fra det ærede Medlem fra Thisted (Sagd), som var den næstsidste Taler, og jeg skal heller ikke gjøre det i Dag. Jeg vil kun sige, at det er en berettiget Fordring, som man maa stille til ham som til enhver Anden, at, naar der foresligger en Betænkning over et Lovforslag, skal han kjende den, inden han taler derom. Men det ærede Medlem har vist, at han ikke kjender Betænkningen i den Sag, hvormed han har talt. Det er nemlig givet, at Flertallet i dette Thing ikke har negtet at forhandle om Regjeringens Forslag. Det har for det Første indladt sig paa en udsørlig Forhandling derom, det har dernæst nedsat Udvalg, Udvalget har afgivet en Betænkning, og Lovforslaget, ledsaget af denne Betænkning, er nu til 2den Behandling. Jeg begriber altsaa ikke, at det ærede Medlem kan sige, at man ikke vil indlade sig paa en Forhandling eller høre paa, hvad Andre have at sige; naar han har sagt, at man ikke har villet høre Regjeringen eller Andre, saa indeholder Betænkningen jo netop Bevis for, at man har villet høre Regjeringen. Naar han siger, at vi ere utilgængelige for Paavirkning fra Regjeringens Side, vilde han ogsaa, naar han havde kjendt Betænkningen, have set, at det er Regjeringen, der er aldeles utilgængelig for Forhandlinger med os. Han har altsaa stillet Sagen paa Hovedet ved, hvad han nylig her har sagt. Det forekommer mig — og denne Bemærkning er rettet ikke alene mod det ærede Medlem, men mod adskillige ærede Medlemmer her i Salen — at de Herrer nære den Forestilling, at naar de kunde knuse Ordføreren, havde de med det Samme Loven. De udtale sig, som om Hovedsagen blot var i Bund og Grund at ødelægge Ordføreren. Maae Herrer! dersom denne Forestilling var rigtig, og jeg kunde forudsætte det, saa har jeg saa tyk en Hud, at jeg med største Fornøjelse vilde lade dem rase saa meget imod mig, som de vilde, uden at svare derpaa, og jeg vil sige, at det var et let Offer for mig, naar jeg derved kunde faae Loven ud paa en tilfredsstillende Maade; men da dette ikke er Tilfældet, vil jeg tillade mig at ryste noget af alt det af mig, som de ærede Medlemmer have behaget at bænge paa mig. Foruden hvad jeg oftere har sagt om denne Sag, vil jeg bemærke, at jeg mener, at vi sidde her som Folkets Repræsentanter, idetmindste har jeg altid betragtet min Stilling her som værende den, at jeg skal repræsentere Flertallet af Bælgerne, navnlig Flertallet af Bælgerne i den Kreds, som har valgt mig. Naar Flertallet af de danske Bælger for 4—5 Aar siden stod paa eet Standpunkt, og de nu ere komne ind paa et mere efter denne Lids Fordringer tilfredsstillende Krav, saa vilde jeg ikke være Repræsentant i

den Forstand, hvori jeg betragter mig for at være det, saafremt jeg ikke kunde følge med og stille de nye Fordringer op, som nu stilles af den fremfærdne Befolkning, og som ikke dengang bleve stillede. Dette er mit Standpunkt, mine Herrer! De skulle ikke finde, at jeg gaar til saadanne vidt-gaaende Forslag, som kunne have en eller anden Bælger for sig; det tror jeg, at De aldrig have fundet. Jeg skal, da en enkelt Sag her har været paa Tale, endnu sige et Par Ord netop om den. Et Par ærede Medlemmer have talt om, at der mere og mere hæver sig Stemmer for en Adskillelse af Stat og Kirke. For Diebliftet er jeg en bestemt Modstander af at gjøre Noget i denne Sag, thi det er min fulde Overbevisning, at den store Flerhed af Befolkningen aldeles ikke har grebet denne Tanke, ja ikke engang rigtig forstaaer den og heller ikke vilde kunne danne sig nogen Mening derom. Ikke desto mindre vil jeg sige de Herrer, at dersom Vor Herre skulde lade mig leve saalænge, at jeg skulde kunne møde her om 5 eller 10 Aar, vilde jeg, fordi jeg billigter Principet, kunne gaa med og stemme for Adskillelsen af Stat og Kirke, naar den større Del af Befolkningen havde grebet Betydningen af dette Skridt og havde dannet sig en saadan Mening derom, at man, naar man bevægede sig mellem Befolkningen, kunde blive overbevist om, at det var den større Del af Befolkningens Mening, at noget Saadant skulde ske. Saaledes er min Stilling til Sagen. Hvad jeg troede, at der kunde gaa i 1871, men som jeg siden har bemærket dog ikke kunde gaa, er nu fuldstændig forklaret ikke at kunne gaa nu 4 Aar senere. Vilde jeg da ikke svigte den Stilling, som jeg maa indtage, saalænge jeg sidder her, naar Befolkningen var rendt fra mig, og jeg desuagtet vilde beholde mit Sæde her i Thinget? Nei, jeg hylder Fjernskridtet, jeg siger: at staa stille er Noget, som ingen dødelig Indretning saa lidt som noget dødeligt Menneske eller noget dødeligt Forhold kan taale; hvad der ikke gaar frem, gaar tilbage. Derfor siger jeg, at vi skulle fremad, og de, der bestandig dæmme op imod Fjernskridt i den ene eller den anden Retning, virke imod deres egen Hensigt, thi de virke kun til, at Kraften bliver saa meget større og stærkere, at den bryder igjennem Dæmningen. Dette er altsaa min Forklaring over min Stilling. Nu kunne de Herrer overdænge Ordføreren, saameget de vilde, jeg siger: jeg staa i Dag paa dette Standpunkt, og jeg holder mig overbevist om, at det danske Folks store Flerhed staa paa det samme i dette Spørgsmaal, og jeg staa paa det, fordi det i og for sig efter min Mening er det rette efter vore Forhold i Nutiden. — Jeg maa meget beklage, at det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Sagd) ikke var tilstede her i Aftes, da jeg havde Ordet; han vilde da mulig kunne have sparet mig her paany at komme tilbage til denne Sag og sparet Thinget for at høre, hvad det allerede hørte